

PAPER DETAILS

TITLE: Ducrot'nun Konusan Özneleri ve Austin'in Söz Edimi Kurami Kapsaminda Emir Kipinin Karsitsal Degeri

AUTHORS: Gülden Pamukcu

PAGES: 62-71

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3556102>

Ducrot'nun Konuşan Özneleri ve Austin'in Söz Edimleri Kuramı Kapsamında Emir Kipinin Karşıtsal Değeri*

The Polemic Value of the Imperative Modality within the Scope of Ducrot's Speaking Subjects and Austin's Theory of Speech Acts

Gülden PAMUKCU**

"Bu makale 4-5 Kasım 2023 tarihleri arasında Bursa'da düzenlenen 2. Uluslararası Uludağ Bilimsel Araştırmalar Kongresi adlı etkinlikte sözlü bildiri olarak sunulmuş ve özeti kongre bildiri özet kitabında basılmıştır. "Austin'in söz edimleri çerçevesinde karşıtsal olumsuzlamanın emir kipinde kullanımına dair karşılaştırmalı bir inceleme" başlıklı bildirinin tamamlanmış halidir.

** Ar. Gör. Dr., Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Burdur, Türkiye, gpamukcu@mehmetakif.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1627-8889

Gönderilme Tarihi / Received Date:
23 Kasım 2023
Kabul Tarihi / Accepted Date:
28 Şubat 2024

Atıf/Citation: Pamukcu G. (2024).
Ducrot'nun Konuşan Özneleri ve Austin'in Söz Edimleri Kuramı Kapsamında Emir Kipinin Karşıtsal Değeri
doi.org/10.30767/diledeara.1395181

Copyright © 2024
Dil ve Edebiyat Araştırmaları
tded.org.tr | 2024

Öz

Dil felsefesi alanına ilişkin kayda değer çalışmalarıyla bilinen John Langshaw Austin'in söz edimleri kuramının temel bileşenlerinden düzsöz ve edimsöz eylemlerine göre bir konuşmacı bir sözcü ürettiğinde düzsöz edimini gerçekleştirir. Bu bir sözceğin meydana gelmesi için gerekli olan psiko-fizyolojik şartların sağlanmasını temsil eder. Bu sözceğin ifade etmek istediği anlam ve gerçekleştirmek istediği eylemler ise edimsöz edimini ifade eder. Karşıtsal (polémique) sözceğin çok sesli olduğunu ortaya atan Fransız dilbilimci Oswald Ducrot'nun çok seslilik anlayışının temel öğeleri incelendiğinde onun konuşan özneleri arasında yapmış olduğu ayrımın Austin'in söz edimlerini temel aldığı gözlemlenmektedir. Bu ayrımın temelinde ise konuşmacı ve bildiren ikilişimi bulunur. Buna göre konuşmacı öznesi Austin'in düzsöz edimini gerçekleştirirken bildiren öznesi ise söz konusu sözcüdeki bakış açılarının temsilcisi olarak o sözceğin anlamından ve gerçekleştirmek istediği edimsözden sorumludur. Emir kipi bağlamında ele alınan bu çalışmaya göre emir tümceleri Austin'in etkisöz ediminin gerçekleşmesini tetikleyen bir unsur olarak karşımıza çıkar. Ducrot'ya göre ise emir kipi karşıtsal bir değere sahip olduğu için çok seslidir. Bu çalışmada, iletişimde yer alan roller ve özneler arasındaki bu birbirine bağlı ilişkileri göstermek amaçlanmıştır. Emir kipinin karşıtsal değerini ortaya koymak amacıyla bütüncü olarak seçilen roman türüne ait yapıtlardan alınan olumsuz emir tümcesi örnekleri hem Ducrot'nun karşıtsal olumsuzlama anlayışı ve konuşan özneleri bakımından hem de Austin'in söz edimleri kuramı çerçevesinde metinsel bağlama başvurularak karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Emir kipinin muhatabını harekete geçirmeyi amaçladığı için Austin'in etkisöz edimini tetiklediği ve muhatabın yapmayı planladığı ya da yapmaya başladığı bir eylemi yapmasına karşı çıktığı için Ducrot'nun çok seslilik anlayışına göre karşıtsal bir değere sahip olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Anahtar sözcükler: Söz Edimleri Kuramı, Karşıtsal Olumsuzlama, Emir Kipi, Oswald Ducrot, Çok Seslilik, John Langshaw Austin

Abstract

According to the basic components of Austin's speech act theory, the locutionary and illocutionary acts, a locutor performs the locutionary act when he/she produces an utterance. This represents the provision of the psycho-physiological conditions necessary for an utterance to occur. The meaning that this utterance intends to express and the actions that it intends to perform represent the illocutionary act. When the basic elements of the polyphony conception of French linguist Oswald Ducrot, who argues that polemic utterances are polyphonic, are analysed, it is observed that the distinction he makes between speaking subjects is based on Austin's speech acts. The basis of this distinction is the dichotomy of locutor and enunciator. Accordingly, while the locutor subject realises Austin's locutionary act, the enunciator subject, as the representative of the point of views in the utterance, is responsible for the meaning of the utterance and the illocutionary act. According to this study, which deals with the imperative modality, imperative sentences appear as an element that triggers the realisation of Austin's perlocutionary act. According to Ducrot, the imperative is polyphonic because it has polemic value. This study aims to show these interdependent relations between the roles and subjects involved in communication. To reveal the polemic value of the imperative, examples of negative imperative sentences taken from works belonging to the novel genre selected as corpus were analysed comparatively by referring to the textual context within the framework of both Ducrot's understanding of polemic negation and speaking subjects and Austin's speech act theory. It has been concluded that the imperative has a polemic value according to Ducrot's polyphony approach since it opposes the interlocutor's doing an action that he/she plans to do or has started to do and triggers Austin's perlocutionary act since it aims to mobilise the interlocutor.

Keywords: Speech Act Theory, Polemic Negation, Imperative Modality, Oswald Ducrot, Polyphony, John Langshaw Austin

Extended

In this study, Austin's speech sentences taken both Ducrot's speech act theory and Oswald Ducrot's speech act theory as a basis, and these sentences are negative imperative

The main idea of Ducrot, is based on the utterance. Ducrot's theory of polyphony is based on previous positions. For him, this model is a concept related to and demonstrated from different perspectives into any approach. This is one of the most important (1984) categories. In Austin's theory, the locutor and enunciator make up the communication. On the other hand, the meaning of the communication on the other hand aims to demonstrate the communication.

Based on the locutionary and enunciator, the locutionary acts. The locutor or utterance. The locutor is responsible for the announce and enunciator. This semantic value that carry the meaning in the utterance. The locutor wants to express. During the study, the locutionary act which sentences contain the action. To sum up, the perlocutionary act it opposes the in-

Giriş

Sz edimleri kuramı İngiliz filozof Austin tarafından geliştirilmiş bir dil felsefesi teorisidir. Austin, bu kuramı ilk kez 1955 yılında *How to Do Things with Words* adlı alışmasında ortaya koymuştur. Ancak, kitap yayımlanamadan önce ölmüştür, bu nedenle kuramın tam anlamıyla geliştirilmesi ve yayılması daha sonraki yıllarda ğrencisi John Searle tarafından gerçekleştirilmiştir (Finch, 2000, s. 180)

Austin dil felsefesi alanında, özellikle de analitik felsefe alanında çok önemli bir kuramcıdır. Katkıları dil felsefesinin çehresini önemli ölçüde değiştirmiş ve dilbilim kuramı ve pragmatik üzerinde derin bir etki yaratmıştır. Austin'in dil felsefesi konusunda en önemli katkılarının başında söz edimleri kuramı gelmektedir. Austin, dilin birincil işlevinin gerçekleri ifade etmek ve bilgi aktarmak olduğu yönündeki geleneksel görüşe karşı çıkmış, bunun yerine konuşmanın bir eylem gerçekleştirmek olduğunu öne sürmüştür (Austin, 2009, s. 42-43). Austin, dilin sadece bilgi aktarmak için kullanılmadığını, aynı zamanda bir eylemi başlatma veya bir durumu değiştirme gücüne sahip olduğunu savunur. Bu nedenle, dilde sadece anlam taşıyan sembollerle değil, bu sembollerin kullanımıyla gerçekleştirilen eylemlerle de ilgilenir. Ona göre dilin bir değil birçok, hatta sonsuz görevleri olduğu öne sürülebilir (Uygur, 2000, s. 37). Austin, temel olarak üç farklı türde söz edimi tanımlamıştır:

Düzsöz Edimi (Locutionary Act): Konuşmanın kelime ve tümcelerden oluşan yüzey düzeyindeki yapısı. Bu, bir sözcenin dil bilgisi ve anlam özelliklerini içerir.

Edimsöz edimi (Illocutionary act): Konuşmacının, bir eylemi gerçekleştirmek amacıyla yaptığı sözlü ifade. Örneğin, bir şeyi emretmek, bir şeyi vaat etmek veya bir şeyi talep etmek.

Etkisöz edimi (Perlocutionary act): Konuşmacının, dinleyici üzerinde bir etki bırakmayı amaçlayarak yaptığı sözlü ifade. Örneğin, birinin duygusal bir tepki göstermesini sağlamak veya birinin davranışını değiştirmek.

Bu üç tür söz edimi, dilin yalnızca bilgi aktaran bir araç olmanın ötesinde, sosyal etkileşimde, davranış değişikliğinde ve bir dizi eylemi gerçekleştirmekte nasıl kullanılabileceğini anlamak için önemli bir ereve sunar.

Dilbilimsel olarak ilk kez Fransız dilbilimci Oswald Ducrot tarafından incelenen dilbilimsel çok seslilik kuramı tek bir sözcede birden fazla ses veya bakış açısı bulunduğunu savunur. Ducrot'nun çok seslilik anlayışı karşıtlık üzerine kuruludur. Olumsuz sözceleri temel alan bu anlayışa göre, olumsuz bir sözcenin konuşmacısı her zaman başka bir konuşmacı tarafından örtük ya da açık bir şekilde savunulabilecek önceki olumlu bir bakış açısına karşı çıkar. Bu karşı çıkma hali çok sesli sözceleri karşıtsal kılmaktadır. Ducrot'ya göre çok sesli sözceler karşıtsaldır. Ducrot'nun okseslilik anlayışının ana unsurları incelendiğinde en dikkat çekici hususlardan biri onun konuşan özneler arasında yaptığı ayırmıdır. Ducrot (1984) konuşan öznelerini ampirik üretici, konuşmacı ve bildiren olarak e ayırır. Austin'in söz edimleri kuramında, bir söz ediminin bileşenlerini oluşturan unsurlar çerçevesinde incelendiğinde, konuşmacı sesleniş eylemini gerçekleştirerek düzsöz edimini tamamlar. Bildirenler ise, konuşmacı tarafından ifade edilen sözce aracılığıyla aktarılan anlamı taşıyan bakış açıları olarak edimsöz ediminden sorumludurlar. Austin'in söz edimleri Ducrot'nun konuşan özneleriyle iř birliği ve uyum içindedir.

Emir kipi içeren tümcelerin sözcenin muhatabını ya da konuşmacısını harekete geçmeye sevk ettiği gözlemlenmektedir. Bu tür sözcelerde yönlendirici konumda olan konuşmacı emir kipin-

deki söz edimleri yönetmeyi amalaşmasını tetikleleyen bir unsur ya da yapmaya koşunur. Bu görüşte bu "Beni muhatabın öngörüyor" Konuşmacının karşıtsal bir baş-

Bu alışma, nin karşıtsal değeri de Austin'in söz edimleri için incelemeye sunma-

Austin'in Söz Edimleri

Austin'in söz edimleri ma veya dşn görüşünü savunma sadece yapısı v genişletmiştir. Dil alanındaki geliş-

Dil birçok e edilmek istendi, olması gerekirdi, öfke duyuyor ve basit bir gözlemler mek adına söz e macıların tümce amaçlayan bir a eylemleri gerçekleştirdiğimizde yalnız "Yarın orada olamaz bir söz ver-

Austin'e göre düzsöz edimi, söz tabında yarattığı herhangi bir şeyi cının bu sözce i Bu anlamsal değeri verdiği tepki ise ken "Su var mı?" istediği susadığı

ona bir bardak su getirir. Bu örnekte “Su var mı?” sözcüğü düzsöz edimidir. Bu sözün muhabetinde uyandırdığı anlam, bir başka deyişle konuşmacının susamış olduğu ve su içmek istediği ise edimsöz edimidir. Son olarak arkadaşının bu sözce karşısında harekete geçip konuşmacıya su getirmesi de etkisöz edimidir. Benzer şekilde bir yemek sofrasında birinin “tuz var mı?” diye sorması edimsöz olarak o kişinin yemeğini tuzsuz bulduğu ve tuz istediği anlamına gelmektedir. Bu soru karşısında birinin ona tuzu uzatması ise etkisöz ediminin gerçekleştiğini gösterir. Özetlemek gerekirse:

Düzsöz Edimi: Bir tüñce veya sözce oluşturmak için ses veya sözcük üretme eylemini ifade eder. Bu, söylenenlerin düz, yüzeysel anlamıdır.

Edimsöz Edimi: Söz edimlerinin konuşmacının niyetine ve sözün işlevine ya da gücüne odaklanan yönüdür. «Konuşmacı bunu söyleyerek ne yapmaya çalışıyor?» sorusuna cevap verir. Edimsözler konuşmacının iletişimsel niyetiyle ilgilidir ve bağlama bağlı olarak büyük ölçüde değişebilir.

Etkisöz Edimi: Konuşmacının sözcésinin dinleyici üzerinde yarattığı etki veya tepkiyle ilgilidir. Etkisöz edimi konuşmacının edimsöz eyleminin bir sonucu olarak dinleyicinin sergileyebileceği tepkileri, duyguları, inançları veya davranışları kapsar. Bu edim sözcénin sonuçlarıyla ilgilenir (Levinson, 1992, s. 236).

Ducrot'nun Çok Seslilik Anlayışı Çerçevesinde Karşıtsal Olumsuzlama

Ducrot'nun çok seslilik kuramı, edim bilim adlı dilbilim dalının bir parçası olup, dilin iletişim bağlamında nasıl kullanıldığına ve muhataplar üzerindeki etkilerine odaklanır. Bu kuram, Rus edebiyat kuramcısı Mihail Bahtin'in Söyleşimcilik (Dialogisme) kavramından esinlenerek ortaya çıkmıştır. Bahtin'e göre (1970), tüm konuşmalar aslında söyleşimseldir ve içinde çeşitli sesler veya bakış açıları bulunur. Çok seslilik kavramı ilk olarak 1929 yılında Bahtin'in *Dostoyevski Poetikasının Sorunları* adlı yapıtında ele alınmış ve bu eserde geleneksel romanda var olanın aksine özellikle Dostoyevski'nin romanlarında kahramanlar aracılığıyla yazarınkinden farklı bakış açılarını yansıtan farklı seslerin varlığı üzerinde durulmuştur. Bu seslerin her biri romanda kendi bakış açısını ve ideolojisini aktarmaktadır. Böylece metin, farklı bakış açılarının kesişme noktası haline gelir. Metinlerin tek bir anlatıcının sesini içermediği düşüncesinden yola çıkarak sözcelerin de tek bir konuşmacının sesini içermediği ve yalnızca bir sözceden hareketle birden fazla bakış açısını yansıtan sese ulaşılabileceği düşüncesi dilbilimsel çok sesliliğin temelini oluşturmaktadır. İlk olarak Oswald Ducrot tarafından dilbilimsel bir yaklaşımla ele alınan bu kuramın ana fikri sözcelerin birden fazla ses ya da bakış açısı içerme olasılığına dayanır. Ducrot'ya göre bir sözcük, yalnızca konuşmacısının sesini içermez, çok seslidir ve birkaç ses veya bakış açısı içerir. Bu sesler farklı konuşmacıları, farklı bakış açıları ve hatta aynı kişi içindeki çelişkili yönleri temsil edebilir. Dilsel çok seslilik, bu farklı seslerin söylemde nasıl temsil edildiği ve etkileşime girdiği ile ilgilenmektedir. Bu yaklaşım özellikle ironi, metafor veya olumsuzlama gibi konuşmacının niyetinin hemen belli olmadığı sözceleri çözümlemek için kullanılmaktadır. Sözcelerin altında yatan tutumları, inançları ve niyetleri ortaya çıkarmayı amaçlar. Oswald Ducrot'nun çoksesliliğinde olumsuzlama önemli bir rol oynar. Ducrot, olumsuzlamayı bir önermenin doğruluğunun basit bir şekilde tersine çevrilmesi olarak gören geleneksel görüşten ayrılır. Bunun yerine, olumsuzlamayı bir ifadeye farklı sesler katan karmaşık bir çok sesli mekanizma olarak görür. Onun çok seslilik anlayışına göre (Ducrot, 1984), olumsuzlama yalnızca konuşmacı tarafından bir çelişkinin ya da

reddin ifade edil-
nuşmacının karşı
eder. Ducrot olu-
genellikle karşı
Ducrot (1984, s.

Betimsel olumsuzlama k (49). “Dolayısıyla gökyüzünün tanrı ke, 1993, s. 218 sözce içinde kar

Üstdilsel oluşu
şı çıkma içerir ve
gösterir (Nölke
cudiyeti gerekli
nu reddeder. Ge
Örneğin, bir ko
217) derse, olur
düzeltici bir tür
etkisiz hale geti

Karşıtsal olu
bakış açısına ve
önermeyi değil,
der. Olumsuzlan
için kullanılır. E

(1) “*Bu duv*”

Ducrot karşı
vunur. İlk bakış
yani duvarın be
rın beyaz oldu
aynı sözceden il
Ducrot'nun çok
yaklaşımına göre
tıgı varsayılr ve
lemsel bir varlık
(Nölke, 1994a,

Konuşan Ö

Ducrot'nun
onun konuşan ö
özneler ampirik
veya yazan gerç
rik üretici konu

bağlamında sözceden sorumlu olan birimdir. Ancak konuşmacı, ampirik üreticiden daha soyut bir varlıktır. Konuşan öznenin sözün sorumluluğunu üstlenen yönünü temsil eder, ancak bu sorumluluk söylemdeki çeşitli sesler veya bakış açıları arasında paylaşılabılır veya dağıtılabılır. Bildiren ise daha da soyut bir örnektir. Söylemde mevcut olan farklı seslerin, görüşlerin ya da bakış açılarının kaynağıdır. Ducrot'nun çok sesli kuramında, bir sözce birden fazla bildireni yansıtabilir ya da ana konuşmacınınkinden farklı bir bakış açısını bildirebilir. Bu konuşan özneler içinde ise çok seslilik bakımından önem arz edenler konuşmacı ve bildirenlerdir.

Austin'in söz edimleri kuramında bir söz ediminin bileşenlerini oluşturan unsurlar çerçevesinde incelendiğinde konuşmacı, sözceleme eyleminden sorumlu olan kişi olarak düzsöz edimini gerçekleştirir. Ancak bir sözcede farklı bakış açılarını savunan birden fazla konuşmacının sesi bulunabilir. Bu sesler ise bildirenlerdir. Bildirenler, konuşmacı tarafından dile getirilen sözce aracılığıyla aktarılan anlamı taşıyan bakış açılarıdır. Bir sözce içindeki bakış açılarını temsil ederek o sözcenin anlamını oluştururlar. Konuşmacının ifade ettiği sözce içinde saklıdır. Konuşmacının bir sözce ile ifade etmek istediği anlamdan sorumlu oldukları için o sözcenin edimsöz değerini belirlerler. Sözce içinde bu dile getirilmeyen ama sezdirilen olası bakış açılarını bildiren sesler o sözcenin içeriğini oluşturur ve edimsöz değerini ortaya koyar.

Ducrot'ya Göre Emir Kipinin Çok Sesli Yorumlaması

Emir tümceleri edimsöz değeri olarak bir buyruk içerir. Bu gibi tümceler muhatabı ya da konuşmacının kendisini harekete geçmeye teşvik eder. Emir içeren bir sözcede, konuşmacı bir manipulator gibidir. Konuşmacı, emir kipindeki söz edimleri aracılığıyla muhatabına yapmak istediği ya da istemediği şeyi dayatır (Cristea ve Stoean, s. 2004). Ducrot (1984) olumsuz emir tümceleri için şöyle der: “olumsuz emir tümcesi muhataptan yapmayı planladığı ya da yapmaya başladığı bir eylemi yapmamasını ister”(222). Ona göre, böyle bir sözcede en az iki bildiren vardır. Örnek olarak Z, N'ye ‘Beni bırakma’ dediğinde bu ‘Beni bırakacaksın’ ya da ‘Beni bırakıyorsun’ olumlu bildirimsel ifadelerine karşılık gelerek N'nin ya öngörülen bir olasılıkla başlayacak ya da hali hazırda başlamış olan terk edişini temsil eder (Ducrot, 1984, s. 222). Aşağıdaki emir tümcesini Austin'in söz edimlerinin bileşenlerini Ducrot'nun konuşan özneleriyle karşılaştırarak çözümleyelim:

(2) “Kahve pişirmeyin, içmiyordur!” (Ali, 2002, s. 34).

Düzsöz edimi → Ducrot'nun konuşmacı öznesi, sözceleme eyleminden sorumlu olan kişi olarak düzsöz edimini gerçekleştirir ve konuşmacı söz konusu sözceyi kurar.

Edimsöz edimi → Ducrot'nun bildiren öznesi konuşmacı tarafından dile getirilen sözce aracılığıyla aktarılan anlamı taşıyan bakış açılarını temsil eder ve o sözcenin edimsöz değerini belirler. Bu sözce emir kipinde kurulduğundan buyruk edimi içermektedir. Ducrot'ya göre olumsuz emir tümcesi muhataptan büyük olasılıkla yapmaya başladığı ya da başlayacak olduğu eylemi yapmamasını ister. Bu karşı çıkış bu sözceyi karşıtsal hale getirir. Karşıtsal sözceler ise biri reddedilen diğeri de reddeden olmak üzere en az iki bakış açısını içerdiklerinden çok seslidir. Bu bağlamda bu sözceyi şöyle çözümleyebiliriz:

Bakış açısı₁ → Kahve pişiriyorsunuz / Kahve pişireceksiniz

Bakış açısı₂ → Kahve pişirmeyin

Örnek sözcemizin metinsel kaynağına inerek bakış açısı₁'in kaynağını oluşturan bir kahve pişirme eyleminin başlayıp başlamadığını ya da böyle bir eylemin planlanıp planlanmadığını doğ-

rulamaya çalışır. Hatta bunun akla gelen bir çözümleme gibi duran gözlemlerde birbirleriyle çelişmiş, fakat onları çözmeyin, içmiyordur.

Metinsel bağlamda pişirme konusunda misafirine karşı pişirecek olan kahve yapmamalarını eylemi çok sesli.

Etkisöz edimi → Kahve yapmanın kahve yapmama alıcıda yarattığı gözlemlenmektedir.

(3) “Aman dokt-

Bu örnekte anlamsal değeri istediği ve dolaşan sesli çözümlemeye.

Bakış açısı₁

Bakış açısı₂

“Hayatınıza rülmektedir. Bu sebeple buy-

“-Necdet tar-

-Aman dokt-

Bakış açısı₂ tinsel bağlamda girdi” ifadesine etkisöz edimini

(4) “Korkma ceğim size. Yarın kalıyor” (Buday-

Bu örnekte şiden korkmam göstermektedir.

Bakış açısı₁

Bakış aısı₂ → Korkmayın.

Metinsel bağlamda bakış aısı₁ 'in varlığını doğrulamalı:

“- Yalnız o sıkıntı yine gelirse diye korkuyorum.

Korkmayın. Ben onu da halledeceğim. Sıkıntı gelirse, onu hemen yok edecek ilaç vereceğim size (...)”

Yukarıdaki bakış aısı₁ 'i temsil eden konuşmacı sıkıntı gelirse diye korktuğunu ifade etmektedir. Bu söylem “Korkmayın” diyen konuşmacının karşı çıktığı bakış açısını temsil eder. Etkisöz edimi açısından ele aldığımızda metinsel bağlamda řu söyleme rastlamaktayız:

“O sıkıntı geçerse mesele kalmaz” (Budayıcıoğlu, 2022, s. 109).

Sıkıntı gelmesinden korkan kişiye “korkmayın, sıkıntı gelirse onu hemen yok edecek ilaç vereceğim size” diyen konuşmacının söyleminin ardından “sıkıntı geçerse mesele kalmaz” diyen muhatabın rahatladığı dolayısıyla korkmaktan bir nebze de olsa vazgeçtiği hissedilmektedir. Bu da edimsöz ediminin etkisze dönüştüğünün göstergesidir diyebiliriz.

Sonuç

Bu çalışmada emir kipinin karşıtsal değerini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilen karşılaştırmalı çözümler sonucunda Ducrot'nun konuşan öznelerinden konuşmacı ve bildiren kavramlarının Austin'in bir söz edimini oluşturan bileşenlerinden düzsöz ve edimsöz edimlerini yerine getiren birimler olduğu gözlemlenmiştir. Ducrot'nun konuşan öznelerinden konuşmacı öznesi Austin'in söz edimlerinden düzsöz edimini gerçekleştirerek bir tümce veya sözce oluşturmak için ses veya sözcük üretme eylemini üstlenir. Konuşmacının gerçekleştirdiği düzsöz ediminin ifade etmek ve alıcıda uyandırmak istediği anlam o sözcenin edimsöz değerini belirler. Ducrot'nun bildiren öznesi konuşmacı tarafından ifade edilen sözcenin içinde saklı olan bakış açılarını temsil eder ve sözcenin iletmek istediği anlamı belirleyerek edimsöz edimini gerçekleştirir. Emir tümce-leri bağlamında gerçekleştirilen bu çalışmada emir kipinin buyruk eylemi gerçekleştirmesi sebebiyle muhatabını harekete geçmeye teşvik etmesi bakımından Austin'in söz edimi bileşenlerinden etkisöz edimini tetiklediği gözlemlenmiştir. Ayrıca olumsuz emir tümcelerinin muhatabın yapmayı planladığı ya da yapmaya başladığı bir eylemi yapmasına karşı çıkması onların karşıtsal bir değere sahip olduğu sonucunu doğurmaktadır.